

Vlaanderen
is erfgoed

Wijzigingsdossier (verplaatsing) Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog in Beveren (Doel)

Monument

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Onderwerp

Benaming: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog

Adres of ligging: Scheldedijk zonder nummer, Beveren (Doel)

Dossier

Type dossier: wijzigingsdossier (verplaatsing)

Dossiernummer: 4.001/46003/113.1

Bescherming

Beschermd als: monument

Beschermingsbesluit: ministerieel besluit van 4 maart 2013

URI Besluitendatabank Onroerend Erfgoed: <https://id.erfgoed.net/bsluiten/5148>

Inventaris Onroerend Erfgoed

URI Inventaris Onroerend Erfgoed: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7668>

Samenvatting

De bescherming als monument van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog in Beveren (Doel) wordt gewijzigd in functie van de verplaatsing van het monument van de huidige locatie aan de Scheldedijk naar de nieuwe locatie aan de jachthaven in Doel, de plaats waar het monument oorspronkelijk in 1948 werd opgericht.

Datum

Datum: 16/02/2023

INHOUDSTAFEL

1.	AANLEIDING OPMAAK DOSSIER	4
2.	BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
2.1.	Situering	4
2.2.	Historisch overzicht	4
2.3.	Historiek van het beschermings- en beheersdossier	5
2.4.	Beschrijving met inbegrip van de erfgoedelementen en erfgoedkenmerken.....	6
2.5.	Fysieke toestand van het onroerend goed	6
2.6.	Juridische toestand	7
2.6.1.	Adres en kadaster	7
2.6.2.	Onroerend erfgoed	7
2.6.3.	Omgeving	7
2.6.4.	Natuur en Bos:	7
3.	Evaluerend gedeelte	8
3.1.	Evaluatie van de wijziging van de bescherming	8
3.1.1.	Wijziging in functie van verplaatsing	8
3.1.2.	Impact op de erfgoedwaarden	9
3.1.3.	Impact op de beheerdoelstellingen	9
4.	Maatregelen en termijnen.....	10
5.	Bronnen	10
6.	Bijlagen bij het inhoudelijk dossier	11
6.1.	Omgevingsplan oorspronkelijke locatie.....	11
6.2.	Omgevingsplan nieuwe locatie	11
6.3.	Fotobijlage	11
6.4.	Documentatie	11

1. AANLEIDING OPMAAK DOSSIER

Momenteel staat het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog op de Scheldedijk ten noorden van de kerncentrale van Doel. In 2011 werd het naar deze locatie verplaatst vanwege de uitbreidingsplannen van de Antwerpse haven. Het oorlogsgedenkteken werd op deze locatie bij ministerieel besluit van 4 maart 2013 beschermd als monument.

Op 30 maart 2022 bereikten verschillende stakeholders en actoren een akkoord over een nieuw getijdendok en het versterken van het polderdorp Doel.¹ Doel blijft bestaan en krijgt een toekomstperspectief. Dit betekent dat de toekomst van het oorlogsmonument op de oorspronkelijke locatie van 1948 in Doel gegarandeerd is. De gemeente Beveren diende daarom op 8 augustus 2022 een verzoek in voor de verplaatsing van het Brits oorlogsmonument van zijn huidige locatie naar de locatie waar het monument oorspronkelijk in 1948 werd opgericht.

2. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1. Situering

Het Brits oorlogsmonument bevindt zich momenteel aan de Scheldedijk in Beveren ten noorden van de kerncentrale van Doel. Het staat opgesteld op het perceel dat kadastraal gekend is als : Beveren, 7de afdeling, sectie A, perceelnummer 0471W2 (deel).

De plaats waar het monument oorspronkelijk opgericht werd in 1948 en waarnaar het beschermd goed verplaatst zal worden, is het perceel dat kadastraal gekend is als Beveren, 7de afdeling, sectie B, perceelnummer 0707c (deel) ten noorden van de jachthaven van Doel.

2.2. Historisch overzicht

Op 8 september 1944 voerden de Engelsen een eerste aanval via het jachthaventje uit op Doel dat bezet werd door de Duitse troepen. De Duitse manschappen vluchtten naar Lillo en op 17 oktober 1944 konden de Engelsen zich in Doel installeren. Vanop de Scheldedijk in Doel verdedigde de Britse luchtafweer de stad Antwerpen, de Antwerpse haven, maar ook Oost-Vlaanderen tegen de Duitse vliegende bommen. Zonder deze verdediging van de Britse luchtafweer zou de vernieling en de tol aan mensenlevens veel groter geweest zijn. Het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog in Doel is een huldebetoon aan het Engelse afweergeschut voor hun verdediging tijdens dit beleg van oktober 1944 tot eind maart 1945.²

Aanvankelijk was de oprichting van een herdenkingsmonument een lokaal initiatief uit Doel. Het groeide uit tot een veel grotere steunbetuiging van vele steden en gemeenten, prominenten, burgers, verenigingen en bedrijven uit het Waasland en Antwerpen. De inhuldiging van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog vond plaats op 20 juni 1948. Het was een beeldbepalend element aan de jachthaven van Doel, binnen de bocht van de afsluitdijk. Sindsdien vindt jaarlijks, op de eerste zondag van de maand juli een huldebetoon met plechtige kransneerlegging plaats door oud-strijdersbonden en

¹ S.N. 2022: *Verbond van 30 maart 2022 voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders en Linkerschelde-oever* [online] https://extracontainercapaciteitantwerpen.login.paddlecms.net/sites/default/files/atoms/files/Verbond%20ommand%20haven%20Antwerpen%20polders%20LSO_FINAAL.pdf (geraadpleegd op 22/12/2022).

² Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300281> (Geraadpleegd op 10-11-2022).

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

vaderlandslievende verenigingen, in aanwezigheid van afgevaardigden van de Royal British Legion.³

2.3. Historiek van het beschermings- en beheersdossier

De aanvraag tot bescherming als monument van het Brits oorlogsgedenkteken Tweede Wereldoorlog kwam er naar aanleiding van de uitbreidingsplannen van de Antwerpse haven. Het oorlogsgedenkteken dreigde hierdoor te verdwijnen. Via het '*Comité ter bescherming van het Brits monument van Doel*' werden op 26 oktober 2009, met rappel op 8 februari 2010 en 6 maart 2010, twee verzoekschriften tot bescherming ingediend namens de inwoners van Doel, the (Royal) British Legion en vaderlandslievende verenigingen.

In 2011 verplaatste de gemeente Beveren het monument naar de huidige locatie op de Scheldedijk. Met de noodverplaatsing werd ook het dossier ter bescherming van het Brits oorlogsmonument opgestart. Het Brits oorlogsmonument werd beschermd als monument op 4 maart 2013 omwille van de artistieke, de historische en de sociaal-culturele waarde. Deze bescherming maakte deel uit van een thematisch beschermingspakket van relictten uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog in Vlaanderen.⁴

Tijdens het openbaar onderzoek over de voorlopige bescherming, dat georganiseerd werd door de gemeente Beveren van 13 augustus 2012 tot en met 12 september 2012, werden geen bezwaarschriften en geen mondelinge bezwaren ingediend. De adviesverlenende instanties en de gemeente Beveren brachten een gunstig advies uit. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen bracht een gunstig advies uit, maar suggereerde wel om in de beheersdoelstellingen op te nemen, dat bij een meer oordeelkundige restauratie in de toekomst, de ontbrekende trede opnieuw zou worden aangebracht.

Op 30 maart 2022 ondertekenden het Vlaams Gewest en lokale actie- en belangengroepen een verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen.⁵ Dit akkoord garandeert het voortbestaan van het polderdorp Doel met mogelijkheden tot wonen, recreatie en erfgoed. Specifiek met betrekking tot het erfgoed komen er maatregelen om het landschap en het erfgoed in Doel en omliggende polders te waarderen. Het erfgoed in Doel geeft immers een identiteit aan het dorp en vormt een belangrijk element in het toekomstperspectief van het dorp. Dit wordt gerealiseerd door een aantal acties. De verhuis van het Brits oorlogsmonument naar de locatie waar het monument oorspronkelijk in 1948 werd opgericht is één van de eerste acties vooropgesteld in het verbond.⁶

Het college van burgemeester en schepenen van Beveren keurde op 4 juli 2022 de verplaatsing van het Brits oorlogsmonument goed.

³ Onroerend Erfgoed, Digitaal beschermingsdossier 4.001/40000/D2353.1, Beveren, Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog (VAN BRANDEN G., 2013).

⁴ Onroerend Erfgoed, Digitaal beschermingsdossier 4.001/40000/D2353.1, Beveren, Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog (VAN BRANDEN G., 2013).

⁵ S.N. 2022: *Verbond van 30 maart 2022 voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders en Linkerschelde-oever* [online] https://extracontainercapaciteitantwerpen.login.paddlecms.net/sites/default/files/atoms/files/Verbond%20ommand%20haven%20Antwerpen%20polders%20LSO_FINAL.pdf (geraadpleegd op 22/12/2022).

⁶ VLAAMS PARLEMENT 2022: *Verslag vergadering Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed, donderdag 21 april 2022* [online], <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1622162/verslag/1627631> (geraadpleegd op 21 december 2022).

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

De Vlaamse Waterweg nv heeft als zakelijkrechthouder op 5 juli 2022 vergunning verleend voor de verplaatsing van het Brits oorlogsmonument in de omgeving van de jachthaven van Doel.

De gemeente Beveren stelde hierop een aanvraagdossier samen voor de verplaatsing naar de nieuwe locatie met motivatie en het akkoord van de zakelijkrechthouders. Het agentschap Onroerend Erfgoed ontving deze aanvraag op 8 augustus 2022.⁷

2.4. Beschrijving met inbegrip van de erfgoedelementen en erfgoedkenmerken

Het gedenkteken is een ontwerp van architect Fernand Weyers (1921-1991) uit Sint-Niklaas. De signatuur van Fernand Weyers, samen met de signaturen van aannemer Van Heffen en L. Passeniers, staat op het voetstuk van het monument.

De basis van het monument bestaat uit een achthoekig grondplan. Diagonale geplaatste boordstenen lopen in de vorm van een banderol naar een blokvormig geprofileerd voetstuk toe. In de basis zijn drie open ruimtes voor beplanting. Het blokvormig voetstuk draagt een obelisk op twee kleine voetplaten. De monolithische vierkante spitszuil versmalt naar boven toe en is piramidaal afgewerkt. Het geheel is sober architecturaal uitgewerkt en is vervaardigd uit witgrijs graniet.

Er zijn drie bronzen wapenschilden aangebracht op de zijkanten van de obelisk. Dit zijn de wapenschilden van Gent (Oost-Vlaanderen), Goes (Zeeland) en het koninklijk wapenschild van het Verenigd Koninkrijk. Aan de top van de obelisk is een bronzen veer te zien. Vier gedenkplaten of plaquettes zijn rondom bevestigd in het arduinen voetstuk van het monument:

Tekst noordwestzijde, letters in brons op een zwarte marmeren plaat: TO THE GLORY OF THE/ BRITISH ANTI AIRCRAFT/ BATTERIES AND THE R.A.F./ ALONG THE SCHELDT

Tekst noordoostzijde plakkaat in brons met in het brons uitgeklopte letters: DIT MONUMENT WERD OPGERICHT/ ONDER DE BESCHERMING VAN DE H./ EDM. JONCKHEERE, BURGEMEESTER, EN DE OFFERVAARDIGE WERKING VAN/ DE H. MARC. DHONDT, EREBURGER VAN/ DOEL, MET DE STEUN VAN DE/ TOURING CLUB VAN BELGIE/ 20- 6- 48

Tekst zuidoostzijde, letters in brons op een zwarte marmeren plaat: TER ERE VAN HET BRITS/ LUCHTAFWEER AAN DE/ SCHELDE EN DE R.A.F.

Tekst zuidwestzijde, letters in brons op een zwarte marmeren plaat: HULDE AAN ONZE/ BRITSE BEVRIJDERS/ SEPT 44 MEI 45/ DE DANKBARE BEVOLKING

2.5. Fysieke toestand van het onroerend goed

De fysieke toestand van het onroerend goed waarvoor dit wijzigingsdossier wordt opgemaakt is vastgesteld tijdens een plaatsbezoek op 6 december 2022. De fysieke toestand is op dat moment fotografisch gedocumenteerd. Deze registratie is als bijlage bij het ministerieel besluit gevoegd en geeft een beeld van de toestand van het onroerend goed op het moment van de wijziging in functie van verplaatsing.

⁷ Gemeente Beveren 2022, *Motivatienota verzoek tot procedure verplaatsing Brits oorlogsmonument Doel*, onuitgegeven rapport-aanvraagdossier.

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

Het monument bevindt zich in goede toestand. Er zijn echter een aantal verschillen tussen het huidige voorkomen van het monument en hoe het was voordat het verplaatst werd naar de huidige locatie.

- In 1948 bevond het monument zich op een achthoekig basement. Dit basement was ook de eerste trede van het monument.
- In 1948 was er een vierde bronzen wapenschild, nl. van Doel. Dit is vandaag niet meer aanwezig.
- Het monument staat vandaag omgekeerd gepositioneerd ten opzichte van de Schelde in vergelijking met zijn oriëntatie in 1948. Oorspronkelijk waren de trappen, het wapenschild van het Verenigd Koninkrijk en de gedenkplaat met het opschrift HULDE AAN ONZE/ BRITSE BEVRIJDERS/ SEPT 44 MEI 45/ DE DANKBARE BEVOLKING gericht naar de Schelde en dus het oosten. Het wapenschild van Goes en de zwart marmeren plaat met opschrift: TER ERE VAN HET BRITS/ LUCHTAFWEER AAN DE/ SCHELDE EN DE R.A.F. was gericht naar het noorden. Het wapenschild van Gent en het plakkaat met opschrift: TO THE GLORY OF THE/ BRITISH ANTI AIRCRAFT/ BATTERIES AND THE R.A.F./ ALONG THE SCHELDT naar het zuiden en het wapenschild van Doel met de gedenkplaat: DIT MONUMENT WERD OPGERICHT/ ONDER DE BESCHERMING VAN DE H./ EDM. JONCKHEERE, BURGEMEESTER, EN DE OFFERVAARDIGE WERKING VAN/ DE H. MARC. DHONDT, EREBURGER VAN/ DOEL, MET DE STEUN VAN DE/ TOURING CLUB VAN BELGIE/ 20-6-48 naar het westen.

2.6. Juridische toestand

2.6.1. Adres en kadaster

De locatie van de bescherming van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog is Scheldedijk zonder nummer in Beveren (Doel). Kadastraal is dit bekend als Beveren, 7de afdeling, sectie A , perceelnummer 471w2 (deel). De kadastrale toestand is niet gewijzigd ten opzichte van het ogenblik van de bescherming.

2.6.2. Onroerend erfgoed

Op het omgevingsplan in bijlage bij dit dossier zijn de beschermingen opgenomen die in de buurt liggen van het onroerend goed waar dit wijzigingsdossier over gaat.

Het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog:

- Is [beschermd](#) als monument op 4 maart 2013.
- Valt binnen het cultuurhistorisch landschap Slikken en schorren van Oude Doel ([ID8437](#)).
- Valt binnen het landschappelijk geheel van Brakwaterschorren langs de Schelde ten noorden van Antwerpen ([ID135063](#)).
- Is opgenomen in de wetenschappelijke inventaris van het onroerend erfgoed onder [ID300281](#).

2.6.3. Omgeving

Het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog ligt volgens het origineel gewestplan St.Niklaas – Lokeren van 7 november 1978 in industriegebied.

2.6.4. Natuur en Bos:

Het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog ligt

- in een vogelrichtlijngebied, Schorren en polders van de Benedenschelde (17 oktober 1988).
- Biologische waarderingskaart - versie 1: biologisch zeer waardevol gebied.

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

- Biologische waarderingskaart – versie 2: complex van biologisch waardevolle en zeer waardevolle elementen.

3. EVALUEREND GEDEELTE

3.1. Evaluatie van de wijziging van de bescherming

3.1.1. Wijziging in functie van verplaatsing

Het voorliggende wijzigingsdossier in functie van een verplaatsing werd opgemaakt op grond van volgend artikel van het Onroerenderfgoeddecreet:
6.2.1, 2° Een verplaatsing van het beschermde goed is noodzakelijk voor het behoud van de erfgoedwaarden ervan of is vereist omwille van het algemeen belang.

De verplaatsing van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog van de huidige locatie op de Scheldedijk ten noorden van de kerncentrale van Doel naar de oorspronkelijke locatie waar het in 1948 opgericht werd aan de jachthaven van Doel is vereist omwille van het algemeen belang. Deze verplaatsing is als maatregel nodig om het landschap en erfgoed in Doel en omliggende polders op te waarderen. Het maakt deel uit van het plan een toekomstperspectief aan het polderdorp te bieden.

De verplaatsing van het oorlogsmonument is waardeversterkend, gezien de verhoogde contextwaarde. Het verhaal van de verdediging van de Schelde door de Britse luchtafweer speelde zich af aan de jachthaven van Doel. Het Brits oorlogsmonument is gelinkt aan deze locatie waar de Britse bevrijders, de Britse regimenten van 'the Anti-Aircraft Batteries' en de RAF een historische rol hebben gespeeld in de bevrijding van de Schelde en ter verdediging van de Belgische bevolking. Het initiatief tot de oprichting van het monument was aanvankelijk een lokaal initiatief vanuit de gemeenschap van Doel. Door de verplaatsing naar de Scheldedijk ongeveer 2300 m noordwaarts boette het oorlogsmonument in 2011 in aan contextwaarde en verminderde de historische band met de poldergemeente Doel.

Op de eerste zondag van de maand juli vindt jaarlijks aan de voet van het Brits oorlogsmonument een huldebetoon met plechtige kransneerlegging plaats. De huidige locatie is beperkt toegankelijk en weinig zichtbaar. Hierdoor komt de sociaal-culturele waarde van het monument, namelijk het herdenken van een collectief trauma en de mogelijkheid tot huldebetoon, niet meer voldoende tot zijn recht. Het Brits oorlogsmonument zal op de nieuwe locatie in Doel opgericht worden op een nieuwe platform dat makkelijk te betreden is. Het talud zal bovendien toegankelijk zijn voor personen met een beperkte mobiliteit. Om de toegankelijkheid te verbeteren, worden de trappen van het monument georiënteerd richting het dorpscentrum van Doel en de openbare weg. Op de locatie ten noorden van de jachthaven van Doel, zal de sociaal-culturele waarde van het monument door een betere toegankelijkheid en toegenomen belevingswaarde hersteld en versterkt worden.

Bij een verplaatsing en heroprichting naar de locatie waar het Brits oorlogsmonument in 1948 werd opgericht, zal de originele opstelling, oriëntatie en compositie hersteld worden. De ontbrekende achthoekige basis of eerste trede en het wapenschild van Doel zal opnieuw worden geïntegreerd. Er wordt rekening gehouden met de juiste oriëntatie van het monument. Het wapenschild van het Verenigd Koninkrijk is gericht naar de Schelde, naar het oosten ofwel de richting vanwaar de Britse luchtafweer Doel bevrijdde. Het wapenschild van Doel en de gedenkplaat die verwijst naar het initiatief voor de oprichting van het monument wijst naar Doel. Het wapenschild van Goes wijst naar Nederland en het wapenschild van Gent naar het zuiden. De huidige oriëntatie van het monument houdt geen rekening met deze symbolische verwijzingen of richting. De verplaatsing biedt kansen

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

om de originele opstelling, oriëntatie en compositie van het oorlogsgedenkteken te herstellen en houdt een versterking in van de herkenbaarheid.

Een verplaatsing en heroprichting van het Brits oorlogsmonument ten noorden van de jachthaven van Doel plaatst het beschermde goed opnieuw in haar oorspronkelijke ruimtelijk-historische context en houdt als dusdanig een herstel in van de contextwaarde. Een verplaatsing naar de locatie waar het beschermde goed in 1948 werd opgericht, is waardeversterkend. De historische band met de poldergemeente Doel wordt opnieuw ruimtelijk aangehaald. De originele opstelling komt de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het monument ten goede.

Een verplaatsing versterkt als dusdanig de historische waarde, de sociaal-culturele waarde, de artistieke waarde. De bescherming van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog als monument wordt gewijzigd in functie van de verplaatsing omwille van het algemeen belang.

3.1.2. Impact op de erfgoedwaarden

Gezien het monument al in 2011 uit zijn oorspronkelijke context verplaatst werd, betekent het terugplaatsen van het monument naar de locatie waar het in 1948 werd opgericht geen bijkomend verlies aan erfgoedwaarden. Integendeel, de herintegratie van het beschermde monument ten noorden van de jachthaven van Doel houdt een versterking in van de historische waarde, de sociaal-culturele waarde en de artistieke waarde.

3.1.3. Impact op de beheerdoelstellingen

Het oorlogsgedenkteken werd beschermd op basis van het Monumentendecreet van 1976. In het beschermingsbesluit van 4 maart 2013 werden geen bijzondere voorschriften of beheerdoelstellingen opgenomen.

Het inhoudelijk dossier van 4 maart 2013 stelt voor het Brits oorlogsmonument volgende beheerdoelstellingen voorop:

- Sensibiliseren voor het behoud en de bewaring van het oorlogserfgoed.
- Streven naar de opmaak van een beheerplan, indien wenselijk.
- Behoud en instandhouding van de beschreven waarden, bevorderen van actieve onderhoudspolitiek.
- Bij restauratie wordt gestreefd naar het in de oorspronkelijke toestand brengen van beeld en sokkel.
- Betreffende de verplaatsbaarheid: het oorlogsgedenkteken te Doel kan in het kader van de ontwikkeling van het zeehavengebied Antwerpen verplaatst worden naar een locatie die meer geschikt is. Dat dient te gebeuren in overleg met Ruimte en Erfgoed (Onroerend Erfgoed). Gezien de band met de Schelde lijkt een plaatsing nabij de Schelde de meest voor de hand liggende, doch alternatieven kunnen steeds onderzocht en besproken worden.
- Vrijwaren van de omgeving van een gedenkteken van ongewenste evoluties door bescherming van het gedenkteken (o.m. behoud van vrije zichtrelaties).

De bescherming van het Brits oorlogsmonument kaderde in een lange termijnvisie om de erkenning van het oorlogsverleden in de toekomst te bestendigen. Daarom werden volgende algemene beheerdoelstellingen in het inhoudelijk dossier van 4 maart 2013 opgenomen:

- Het behoud van de intrinsieke historische waarden van het totaalmonument, met de beschreven relict en gebruikte symboliek van gedenktekens.
- Het bevorderen van een actieve onderhoudspolitiek.
- Het is van belang dat de overheden op consciëntieuze wijze omgaan met dit uitzonderlijk erfgoed en anticiperen op gevoeligheden die kunnen ontstaan bij verplaatsing, verwijdering of aanpassing.

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

- Op (korte) termijn zal herstel zich opdringen wegens het verval door de huidige ouderdom van de materialen en de voortdurende blootstelling aan weer en wind.
- Er zal moeten gekeken worden naar het nationale, het gewestelijke, het lokale of het maatschappelijke belang van het behoud van de oorlogsmonumenten.

In overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed zal de gemeente Beveren het oorlogsgedenkteken terug verplaatsen naar de locatie waar het oorspronkelijk in 1948 opgericht werd. Dit moet gerealiseerd zijn voor de jaarlijkse herdenking in juli 2024. Deze actie is vastgelegd in het *verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders en Linkerschelde-oever*. Dit verbond zorgt ervoor dat Doel blijft bestaan en een toekomstperspectief krijgt. Het erfgoed in Doel geeft een identiteit aan het dorp en vormt een belangrijk element in het toekomstperspectief. Verschillende overheden, actiegroepen en belanghebbenden erkennen het belang van het erfgoed. Op deze manier wordt voldaan aan de beheerdoelstelling om op consciëntieuze wijze om te gaan met dit erfgoed en te anticiperen op gevoeligheden, om te sensibiliseren voor behoud en bewaring van dit erfgoed en wordt er rekening gehouden met het maatschappelijk belang van dit monument.

De verplaatsing en heroprichting op de plaats waar het oorlogsgedenkteken in 1948 werd opgericht komt tegemoet aan de doelstelling om het beschermde goed in de oorspronkelijke toestand terug te brengen. Bijgevolg zorgt de verplaatsing voor een verbetering en versterking van de erfgoedwaarden. De ontmanteling, verplaatsing en de heroprichting van het Brits oorlogsmonument geeft invulling aan meerdere beheerdoelstellingen indien ze gebeurt volgens de voorwaarden opgenomen in het ministerieel besluit tot voorlopige wijziging omwille van verplaatsing.

4. MAATREGELEN EN TERMIJNEN

De maatregelen die nodig zijn voor de ontmanteling, de verplaatsing en de heroprichting van het beschermde goed en de termijnen waarbinnen die maatregelen uitgevoerd moeten worden, zijn opgenomen in artikel 3 van het wijzigingsbesluit.

5. BRONNEN

- Onroerend Erfgoed, Digitaal beschermingsdossier 4.001/40000/D2353.1, Beveren, Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog (VAN BRANDEN G., 2013).
- Gemeente Beveren 2022, *Motivatienota verzoek tot procedure verplaatsing Brits oorlogsmonument Doel*, onuitgegeven rapport-aanvraagdossier.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300281> (Geraadpleegd op 10-11-2022).
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog* [online] <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7668> (Geraadpleegd op 10-11-2022).
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog* [online] <https://id.erfgoed.net/besluiten/5148> (Geraadpleegd op 10-11-2022).
- S.N. 2022: *Verbond van 30 maart 2022 voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders en Linkerschelde-oever* [online] https://extracontainercapaciteitantwerpen.login.paddlecms.net/sites/default/files/atoms/files/Verbond%20ommand%20haven%20Antwerpen%20polders%20LSO_FINAAL.pdf (geraadpleegd op 22/12/2022).

Wijzigingsdossier: Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog, monument (verplaatsing)

- VLAAMS PARLEMENT 2022: *Verslag vergadering Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed, donderdag 21 april 2022* [online], <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1622162/verslag/1627631> (geraadpleegd op 21 december 2022).

6. BIJLAGEN BIJ HET INHOUDELIJK DOSSIER

6.1. Omgevingsplan oorspronkelijke locatie

6.2. Omgevingsplan nieuwe locatie

6.3. Fotobijlage

De fotoregistratie van de fysieke toestand, gevoegd als bijlage bij het ministerieel besluit, bevat alle relevante foto's voor dit dossier. Er is geen afzonderlijke fotobijlage bij het dossier gevoegd.

6.4. Documentatie

De documentatie bij het inhoudelijk wijzigingsdossier bevat bijkomend materiaal dat het dossier verder onderbouwt of illustreert.